

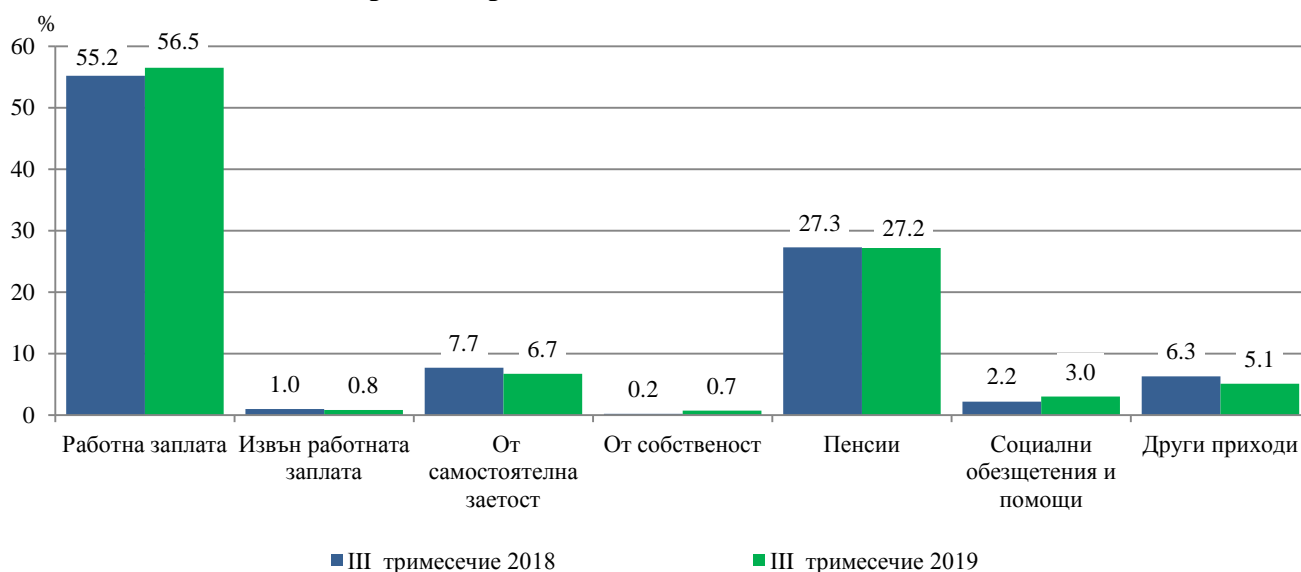
ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2019 ГОДИНА

Доходи на домакинствата

Общият доход средно на лице от домакинство през третото тримесечие на 2019 г. е 1 716 лв. и нараства с 11.3% спрямо същото тримесечие на 2018 година.

В структурата на общия доход с най-висок относителен дял е доходът от работна заплата (56.5%), следван от доходите от пенсии (27.2%) и от самостоятелна заетост (6.7%). Спрямо третото тримесечие на 2018 г. относителният дял на дохода от работна заплата се увеличава с 1.3 процентни пункта, доходът от социални обезщетения и помощи - с 0.8 процентни пункта, а доходът от самостоятелна заетост намалява с 1.0 процентен пункт.

Фиг. 1. Структура на общия доход на домакинство през третото тримесечие на 2018 и 2019 година

В номинално изражение през третото тримесечие на 2019 г. в сравнение със същото тримесечие на 2018 г. доходите средно на лице от домакинство по източници на доход се променят, както следва:

- Доходът от **работна заплата** нараства от 851 на 969 лв. (с 13.9%).
- Доходът от **самостоятелна заетост** намалява от 119 на 115 лв. (с 3.5%).
- Доходите от **пенсии** се увеличават от 421 на 467 лв. (с 11.1%).
- Доходите от **социални обезщетения и помощи** нарастват от 35 на 51 лв. (с 48.2%).

През третото тримесечие на 2019 г. относителният дял на **паричния доход** на домакинствата в общия доход е 98.6%, а делът на дохода от натура е 1.4%.

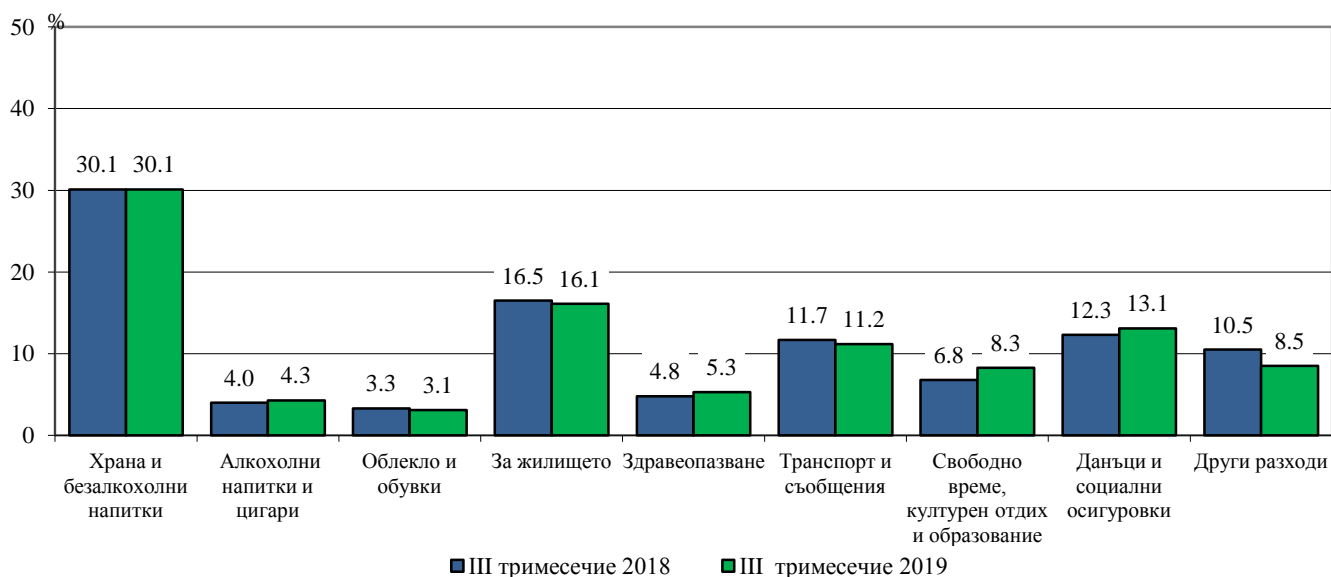

Разходи на домакинствата

Общият разход средно на лице от домакинство през третото тримесечие на 2019 г. е 1 583 лв. и се увеличава с 4.3% спрямо същото тримесечие на 2018 година.

В структурата на общия разход с най-голям относителен дял са разходите за: храна (30.1%), жилище (16.1%), данъци и социални осигуровки (13.1%) и транспорт и съобщения (11.2%).

Фиг. 2. Структура на общия разход на домакинство през третото тримесечие на 2018 и 2019 година

Спрямо третото тримесечие на 2018 г. по-съществено се увеличава относителният дял на разходите за свободно време, културен отдих и образование - с 1.5 процентни пункта, данъци и социални осигуровки - с 0.8 процентни пункта, здравеопазване - с 0.5 процентни пункта, а дялът на разходите за транспорт и съобщения намалява с 0.5 процентни пункта.

Като абсолютни стойности през третото тримесечие на 2019 г. в сравнение със същото тримесечие на 2018 г. разходите средно на лице от домакинство по видове разходи се променят, както следва:

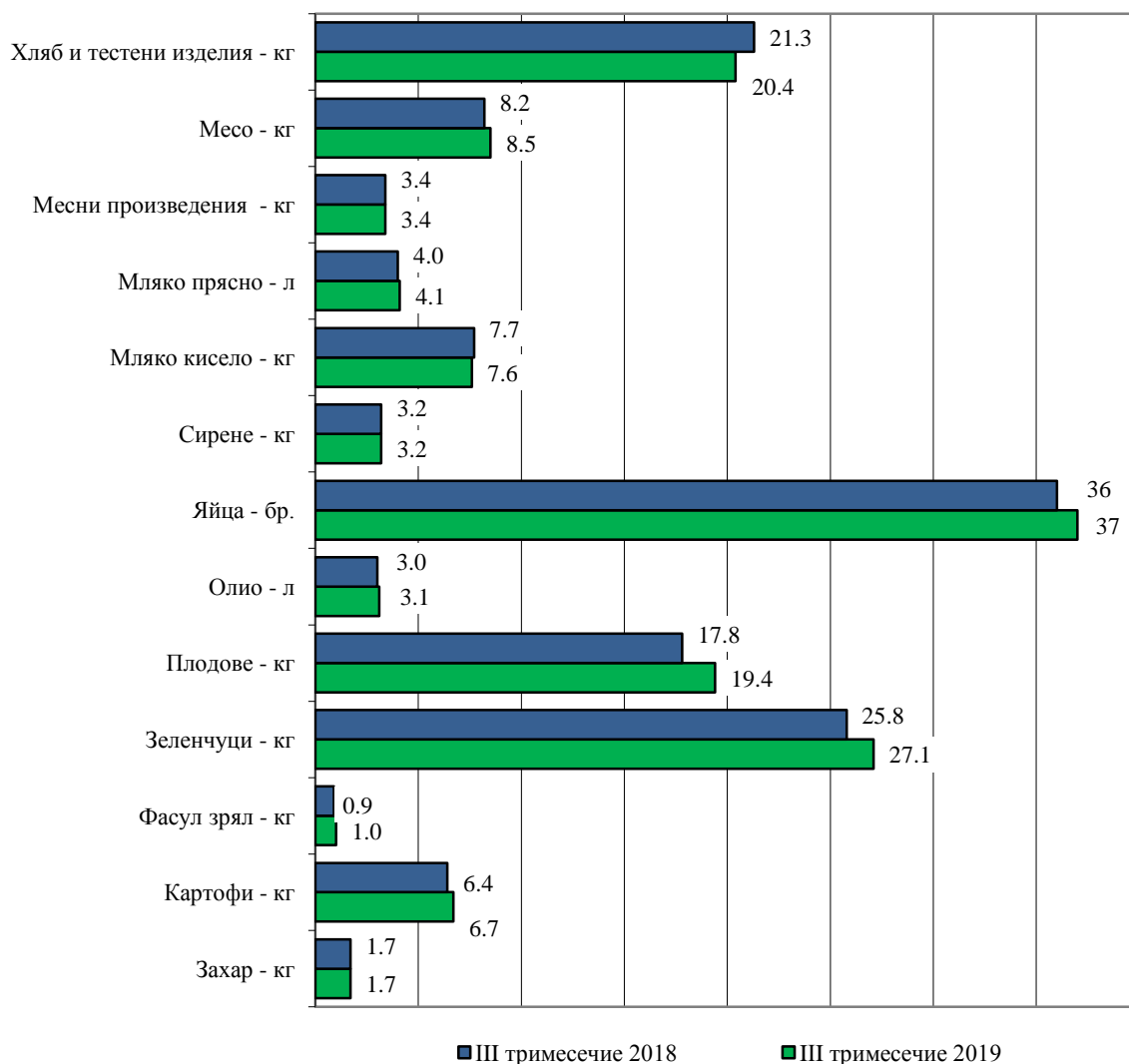
- Разходите за **храна и безалкохолни напитки** нарастват от 457 на 476 лв. (с 4.2%).
- Разходите за **алкохолни напитки и цигари** се увеличават от 60 на 68 лв. (с 13.3%).
- Разходите за **облекло и обувки** намаляват от 50 на 49 лв. (с 3.1%).
- Разходите за **жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане на дома)** нарастват от 250 на 254 лв. (с 1.6%).
- Разходите за **здравеопазване** се увеличават от 73 на 84 лв. (с 16.0%).
- Разходите за **транспорт и съобщения** остават без промяна - 178 лева.
- Разходите за **свободно време, културен отдих и образование** нарастват от 104 на 131 лв. (с 26.1%).
- Разходите за **данъци и социални осигуровки** се увеличават от 187 на 208 лв. (с 11.4%).

Потребление на домакинствата

През третото тримесечие на 2019 г. настъпва промяна в **потреблението на основни хранителни продукти** средно на лице от домакинство в сравнение със същото тримесечие на 2018 година. При повечето хранителни продукти има увеличение на консумацията. По-съществено нараства потреблението на плодове - от 17.8 на 19.4 кг, на зеленчуци - от 25.8 на 27.1 кг, и на яйца - от 36 на 37 броя. Намаление се отчита при потреблението на хляб и тестени изделия - от 21.3 на 20.4 кг, и на кисело мляко - от 7.7 на 7.6 килограма. Без промяна остава потреблението на месни произведения, сирене и захар.

Фиг. 3. Потребление на основни хранителни продукти средно на лице от домакинство през третото тримесечие на 2018 и 2019 година

Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** Наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно и имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно и годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярни или еднократни трансфери от други домакинства и продажби на имущество.

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потреблението средно на лице от домакинство представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.

Подробна информация за Наблюдението на домакинските бюджети и резултатите от него са публикувани на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>) в рубриката „Доходи, разходи и потребление на домакинствата“ и в Информационната система ИНФОСТАТ.

Приложение

Таблица 1

Общ доход на домакинствата по източници на доходи за
третото тримесечие на 2018 и 2019 година

Източници	Трето тримесечие 2018			Трето тримесечие 2019		
	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.
Общ доход	100.0	3440.14	1541.27	100.0	3726.39	1715.60
<i>Брутен общ доход</i>	95.3	3277.81	1468.54	96.0	3577.56	1647.08
Работна заплата	55.2	1899.44	850.99	56.5	2104.58	968.93
Извън работната заплата	1.0	33.56	15.04	0.8	31.15	14.34
От самостоятелна заетост	7.7	266.19	119.26	6.7	250.08	115.13
От собственост	0.2	7.96	3.57	0.7	25.11	11.56
Пенсии	27.3	938.57	420.50	27.2	1014.54	467.09
Обезщетения за безработни	0.3	11.60	5.20	0.2	9.15	4.21
Семейни добавки за деца	1.3	44.81	20.08	1.3	46.65	21.48
Други социални помощи	0.6	20.82	9.33	1.5	55.62	25.61
Регулярни трансфери от други домакинства	1.6	54.86	24.58	1.1	40.68	18.73
<i>Приходи от продажби</i>	0.3	11.82	5.30	0.2	7.49	3.45
<i>Други приходи</i>	4.4	150.52	67.44	3.8	141.34	65.07
Изтеглени спестявания	x	202.58	90.76	x	126.34	58.16
Заеми и кредити	x	24.57	11.01	x	14.32	6.59

Таблица 2

Общ разход на домакинствата по групи разходи за
третото тримесечие на 2018 и 2019 година

Групи разходи	Трето тримесечие 2018			Трето тримесечие 2019		
	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.
Общ разход	100.0	3387.14	1517.52	100.0	3437.32	1582.52
<i>Потребителски общ разход</i>	82.6	2799.26	1254.14	82.6	2840.93	1307.94
Храна и безалкохолни напитки	30.1	1019.85	456.92	30.1	1034.38	476.22
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.0	134.17	60.11	4.3	147.96	68.12
Облекло и обувки	3.3	111.77	50.07	3.1	105.38	48.52
Жилища, вода, електроенергия и горива	12.2	413.15	185.10	12.6	433.00	199.35
Жилищно обзавеждане и поддържане на дома	4.3	145.09	65.00	3.5	118.99	54.78
Здравеопазване	4.8	161.89	72.53	5.3	182.69	84.11
Транспорт	7.5	255.58	114.51	7.0	240.97	110.94
Съобщения	4.2	140.62	63.00	4.2	145.40	66.94
Свободно време, културен отдих и образование	6.8	231.62	103.77	8.3	284.22	130.85
Разнообразни стоки и услуги	5.5	185.52	83.12	4.3	147.94	68.11
<i>Данъци</i>	5.1	174.38	78.13	5.4	187.22	86.19
<i>Социални осигуровки</i>	7.2	243.00	108.87	7.7	265.33	122.16
<i>Регулярни трансфери към други домакинства</i>	0.6	19.83	8.88	0.8	25.89	11.92
<i>Други разходи</i>	4.4	150.68	67.51	3.4	117.95	54.30
Влог	x	140.02	62.73	x	254.86	117.33
Изплатен дълг и даден заем	x	82.34	36.89	x	67.34	31.00